

ปลูกจิตสำนึกตนเองสร้างภูมิคุ้มกันต้านคอร์รัปชัน

รัชชนนท์ แกะมา
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

บทความนี้ ผู้เขียนมุ่งเสนอ ความรู้ ความเข้าใจ ในมาตรการป้องกัน ควบคุม และรณรงค์ส่งเสริมปลูกจิตสำนึกต้านคอร์รัปชันในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง และการพัสดุ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 2 (2556-2560) ประชากรที่นำมา สังเคราะห์ คือ บทความวิจัยและข้อเขียนทางวิชาการ ของผู้เขียนช่วงปี พ.ศ.2546-2558 โดยผู้เขียน นำผลวิจัยมาใช้เป็นมาตรการป้องกัน คือ พัฒนาระบบงาน และเขียนเป็นโครงการปลูกจิตสำนึก เพื่อพัฒนาคน ให้ตระหนักถึงผลกระทบ อันเกิดจากการคอร์รัปชัน ผลจากการพัฒนาระบบงาน และพัฒนาคน ให้ตรงกับยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติระยะที่ 2 นั้น จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วง พ.ศ.2555-2559 พบว่า ระบบงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และคนพัฒนา ขึ้นจากเดิมร้อยละ 80

บทนำ (Introduction)

จากสถานการณ์การทุจริตในประเทศไทยช่วง ก่อน พ.ศ.2555 พบว่ามีแนวโน้มสูง คณะรัฐมนตรี จึงมีมติ เห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการ ต้านคอร์รัปชัน และในการประชุมเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (ศปท.) และต่อมาคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ มีคำสั่งที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 เรื่อง มาตรการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ โดยกำหนดแนวทาง มาตรการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐ โดย มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนใน การตรวจสอบฝ่ายระวาง สักตมิให้เกิดการทุจริตประพฤตมิ

ชอบได้ ฉะนั้น กรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควร สงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือมี ส่วนร่วมกับการทุจริตประพฤตมิชอบ ในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วย งานรัฐ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี พ.ศ.2546 ประกอบกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยว กับการบริหารงานบุคคล โดยให้ใช้บังคับมาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่าง เฉียบขาดและรวดเร็ว บ่งชี้ว่าประเทศไทยมีการตื่นตัวและ ตระหนักในเรื่องการป้องกัน การควบคุม มิให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชันในระบบราชการ

อนึ่ง จากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาผลจาก การประเมินขององกรอิสระ (Transparency International : TI) ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่รณรงค์แก้ไขปัญหา คอร์รัปชัน ซึ่งมีเครือข่ายจำนวน 120 ประเทศทั่วโลก ได้ จัดอันดับ ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ จำนวน 168 ประเทศทั่วโลก และจัดลำดับชี้วัดภาพลักษณ์ การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption perception Index : CPI) ของประเทศไทยประจำปี พ.ศ.2558 ปรากฏว่าได้ค่า คะแนนตามเกณฑ์ประเมินขององค์กร จำนวน 38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 76 ของโลก และเป็นอันดับ 3 ในอาเซียน โดยค่าคะแนนดังกล่าวหาก นำไปเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ.2557 พบว่ามีค่าคะแนนเท่ากัน คือ 38 คะแนน แต่ในปี พ.ศ.2557 ถูกจัดลำดับให้อยู่ใน อันดับที่ 85 ของโลก

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว บ่งชี้ว่าประเทศไทย ยังมีคอร์รัปชันสูง ซึ่งการคอร์รัปชันส่วนใหญ่ในประเทศไทย ตามรายงานผลการวิจัยตรงกันหลายฉบับ พบว่า เกิดใน ส่วน ผู้เกี่ยวข้อง กับ กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง และการใช้จ่าย

เงินงบประมาณแผ่นดิน ของภาครัฐ ผู้เขียนบทความนี้ เห็นความสำคัญของปัญหา และทำงานอยู่ในกลุ่มการเงินและพัสดุ ภาครัฐมาแล้ว 23 ปี จึงนำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 2 (2556-2560) สู่การปฏิบัติ โดยวางมาตรการป้องกัน ควบคุม และปลูกจิตสำนึกต่อต้านคอร์รัปชัน ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและการพัสดุ จึงนำเสนอข้อมูล ข้อเสนอเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึกด้านดี ดังนี้

ปลูกจิตสำนึก

จากสภาพการณ์ปัจจุบันในสังคม เราได้ยินและคุ้นเคย “ความว่า จิตสำนึก อันเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของการอยู่ร่วมกันในสังคม” ซึ่งเป็นจิตสำนึกในจิตสำนึกสู่การกระทำความดี ฉะนั้น จิตสำนึกในตัวบุคคล จึงเกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ โดยบุคคลจะมีคุณธรรม จริยธรรม สังคมหรือซึมซับมาจากประสบการณ์ในครอบครัวหรือ สังคมรอบตัว ผ่านการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัยแห่งความดีหรือจิตสำนึกหรือวินัยในตนเองนั่นเอง

จากการศึกษาและค้นคว้า พบว่าแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกด้านดีให้เกิดขึ้นในสังคมนั้น จะต้องทำไปพร้อมกันสองส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การปลูกจิตสำนึกให้แก่ผู้ใหญ่ เพื่อเตือนความทรงจำ โดยบางครั้งผู้ใหญ่อาจ หลง ลืม หรือละเลยในการนำคุณธรรม จริยธรรม มาสู่การประพฤติปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกจิตสำนึกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินการคลังและการพัสดุ อันเนื่องจากเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะมีโอกาสทุจริตได้ง่าย

ส่วนที่ 2 คือ การปลูกฝังจิตสำนึกด้านดีให้แก่เยาวชนผ่านกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรหรือกระบวนการทางสังคมเริ่มจากสังคมขนาดเล็กครอบครัวถึงระดับประเทศ เป็นต้น โดยเยาวชนเปรียบผ้าขาวหากได้รับการซึมซับที่ดีจากสังคมหรือกระบวนการเรียนการสอนอันจะนำไปสู่การเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต โดยผู้เขียนสรุปว่า จิตสำนึกจะต้องทำทั้ง 2 ส่วนไปพร้อมกัน โดยให้หน้าหนักส่วนที่เป็นเยาวชนมากกว่า

ผู้ใหญ่ อันเนื่องจากเยาวชนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และมีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ตามลำดับ

ตนเอง

ผู้เขียนได้เขียนบทความ เรื่อง การปฏิรูปตนเอง ในศตวรรษที่ 21 (Self-reformation in the 21 st century) โดยเผยแพร่ในวารสารวิชาการ ปชมท. ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2557) และใช้เป็นโจทย์ในการประชุมวิชาการประจำปี ปชมท. พ.ศ.2558 ในวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2558 ณ โรงแรมจิตตรงวิลล์ รีสอร์ท จังหวัดอุบลราชธานี โดยบทความดังกล่าว ผู้เขียนได้เสนอมุมมองความว่า ตนเองในระดับต่าง ๆ เป็นดังนี้

ระดับที่ 1 หมายถึง ตัวเราเอง

ระดับที่ 2 หมายถึง ระดับท้องถิ่น

ระดับที่ 3 หมายถึง ระดับสถาบันอุดมศึกษา

ระดับที่ 4 หมายถึง ประเทศไทย

อนึ่ง ในบทความดังกล่าวให้มุมมองเกี่ยวกับการปฏิรูป ว่าถ้าต้องการปฏิรูประบบใดๆ จะต้องเริ่มต้นจากการปฏิรูปตนเองเป็นอันดับแรก ฉะนั้น การปลูกจิตสำนึกต้านคอร์รัปชัน จะต้องเข้าใจตนเอง และปฏิรูปตนเองให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ อยู่ตลอดเวลา

ภูมิคุ้มกัน

ภูมิคุ้มกัน ถ้ามองเรื่อง ความสมดุลของร่างกายที่สมดุล ชนิดของภูมิคุ้มกันยังแบ่งตามลักษณะการสร้างแอนติบอดีที่ถูกกำหนดให้สร้างภูมิคุ้มกันเอง และภูมิคุ้มกันที่รับมา อธิบายเพิ่มเติมพอสังเขป ดังนี้

1. ภูมิคุ้มกันสร้างเอง (Active immunity) เป็นภูมิคุ้มกันที่อยู่ในร่างกายเป็นเวลานานแต่การสร้างเกิดขึ้นช้า

2. ภูมิคุ้มกันที่รับมา (Passive immunity) เป็นภูมิคุ้มกันที่ได้โดยคนที่รับมามีได้สร้างภูมิคุ้มกันเอง ภูมิคุ้มกันแบบนี้ให้ผลคุ้มกันทันที

ในบทความนี้ ผู้เขียนสรุปว่า ภูมิคุ้มกัน ที่บุคลากรทางการเงินการคลังและการพัสดุ สร้างขึ้นเองตามธรรมชาติ คือ ความรู้ ที่เกิดจากการสะสมความเชี่ยวชาญในวิชาชีพติดต่อกันเป็นเวลานานตั้งแต่รับราชการ ถึงปัจจุบัน

บางท่านอาจมีประสบการณ์สูงสุดถึง 30 ปี เป็นต้น

ส่วนภูมิคุ้มกันที่รับมา คือ ความรับผิดชอบในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ต่องาน ต่อส่วนราชการ และต่อประชาชน เป็นต้น โดยภูมิคุ้มกันส่วนที่รับมานี้ คือ การที่บุคคลหนึ่ง เข้ามาใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้บริการประชาชนหรือผู้รับบริการ นั้น จะต้องมีจิตสำนึกเสมอว่า เรามาใช้อำนาจรัฐ เพื่อบริการสาธารณะ มิใช่ผู้มีอำนาจนั้น การกระทำของเรา จะมีผลกระทบเสมอ

การต้านคอร์รัปชัน

การต้านคอร์รัปชัน หมายถึง การรณรงค์ปลุกจิตสำนึก เพื่อปฏิเสธคอร์รัปชันทุกรูปแบบ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกัน ควบคุม และให้มีการลงโทษ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเฉียบขาด และรวดเร็ว เป็นต้น

การปลุกจิตสำนึกตนเองสร้างภูมิคุ้มกัน

จิตสำนึกที่ดีของคนเรามี ฐานรากมาจากคุณธรรมจริยธรรม โดยบุคคลที่มีจิตสำนึกที่ดี จะต้องมีความเข้าใจตนเอง รู้บทบาท รู้หน้าที่ รู้ขอบเขตความรับผิดชอบตนเอง ในฐานะต่างๆ รวมทั้งจะต้องแสดงบทบาทในหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นๆ อย่างเต็มที่เมื่อได้รับมอบหมายงานแต่ละชิ้น เช่น ผู้เขียนบทความ เป็นข้าราชการ จะต้องศึกษาเพื่อให้เข้าใจคำว่า ข้าราชการ คือ ข้าของแผ่นดิน เพราะฉะนั้น กระผมจึงตั้งปณิธานว่า จะตั้งใจทำงานรับใช้พระเจ้าแผ่นดิน และประเทศชาติ และจะปกป้องผลประโยชน์ ของประเทศให้ดีที่สุด โดยไม่เคยคิดถึงประโยชน์ส่วนตน แม้แต่นิดเดียว เป็นต้น

อนึ่ง หากเราเข้าใจตนเอง ในแต่ละบทบาท หน้าที่ จะต้องแสดงความรับผิดชอบ ในฐานะต่าง ๆ ก็จะมีเครื่องมือสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง ได้อย่างแท้จริง เช่น ตัวอย่างที่ทุกคนรู้ได้เอง คือ

1. หน้าที่ใกล้ตัว คือ ความเป็นพ่อ บทบาทของพ่อ หน้าที่ของพ่อ ประกอบด้วย หัวหน้าครอบครัว จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว หน้าที่พ่อต่อบุตร คือ จะต้องเลี้ยงดูบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงสุด รวมทั้ง

อบรมสั่งสอนบุตรให้มีคุณธรรมจริยธรรม หน้าที่ต่อภรรยา โดยจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อภรรยา เป็นต้น

2. หน้าที่ราชการ โดยความรับผิดชอบของข้าราชการ พนักงานของรัฐ จะเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งกำหนดหรืองานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากผู้บังคับบัญชา เช่น งานแก้ไขปัญหา งานพัฒนาให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ หรืองานวิชาการที่จะรับใช้สังคม เป็นต้น โดย งานราชการ นั้น เครื่องมือที่ใช้ควบคุมงานปฏิบัติงานให้ได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาค คือ ระเบียบแบบแผน กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานนั้นๆ ซึ่งข้าราชการ พนักงานของรัฐ เป็นเพียงผู้มาใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้งานราชการของแผ่นดินเป็นอย่างไรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุด โดยจุดมุ่งหมายหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานทุกคน คือ เข้ามาทำงานรับใช้สังคม เพื่อให้คนส่วนรวมมีความสุข และเกิดการพัฒนาดังต่อไปนี้

3. หน้าที่ในฐานะประชาชนคนไทย จะต้องเกิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ ทำนุบำรุงศาสนา และรักษาชาติไทย เป็นต้น

4. หน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เช่น จะต้องไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง หรือสิทธิ์ลงมติ “รัฐธรรมนูญ” ในเดือนสิงหาคม 2559 ที่จะถึงนี้ หรือจะต้องไปใช้สิทธิ์ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้ง ที่มีการเลือกตั้ง เป็นต้น

การต้านทุจริตคอร์รัปชัน

การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทย นั้น จะต้องเริ่มศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของคอร์รัปชัน โดยผู้เขียนบทความ ได้ทำงานวิจัย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันในวงราชการ หลายเรื่อง เช่น ในปี พ.ศ.2546 วิเคราะห์ต้นทุนการจ้างเหมาก่อสร้างโดยวิธีประกวดราคา เทียบกับวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการก่อสร้างภาครัฐสูงกว่าค่าก่อสร้างที่แท้จริง เกิดจากหลายสาเหตุ ประกอบด้วย 1) การฮั้วงานก่อสร้างของผู้ค้าภาคเอกชนด้วยกันเอง 2) การปรับเปลี่ยนเนื้องานก่อสร้างที่เอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สัญญา ลักษณะที่เกิดขึ้น คือ เจ้าหน้าที่รัฐกับคู่สัญญา ฮั้วกัน ทำให้คุณภาพของงานลดลง และ 3) การฮั้วเงินนโยบาย เช่น กำหนด

คุณสมบัติเฉพาะให้ตรงกับผู้ค้า รายใด รายหนึ่ง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 1) ทำเพื่อประโยชน์ตนเอง 2) ทำเพื่อประโยชน์ของเพื่อนร่วมงาน และ 3) ทำตามผู้บังคับบัญชา สั่งให้กระทำ เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 ผู้เขียนได้ วิจัยเรื่อง ความล้มเหลวการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Auction โดยผลการวิจัย พบว่า การคอร์รัปชัน ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเกิดขึ้นได้ใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นที่หนึ่ง ขั้นกำหนดขอบเขตการจัดซื้อจัดจ้าง (Terms of Reference :TOR) ลักษณะเป็นทั้งเชิงนโยบายหรือระหว่างผู้กำหนดรายละเอียดคุณสมบัติกับ “ผู้ค้า” เป็นต้น

2. ขั้นที่สอง เมื่อผ่านกระบวนการตามขั้นที่ 1 ส่วนราชการนั้น ๆ จะประกาศเชิญชวน “ผู้ค้า” ชื้อเอกสารและเข้าเสนอราคา โดยขั้นที่ 2 หากขั้นที่หนึ่งถูกกำหนด TOR เพื่อให้ตรงกับคุณสมบัติรายใด รายหนึ่งแล้ว จะทำให้มีการแข่งขันน้อย แม้ว่าจะมีกลางมาจัดประมูลฯ ก็จะไม่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนราชการ อันเนื่องจากไม่มีการแข่งขันอย่างแท้จริง เป็นต้น

3. ขั้นที่สาม เป็นเรื่องการบริหารสัญญา ลักษณะทุจริต จะเป็นลักษณะปรับเปลี่ยนเนื้องานก่อสร้าง รายการพัสดุที่เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา ระหว่างเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการกับคู่สัญญา โดยทำให้คุณภาพของงานลดลง เป็นต้น

อนึ่ง ในช่วงที่ทำการวิจัย ปี พ.ศ.2551 พบว่าการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Auction เป็นการส่งเสริมให้คอร์รัปชัน “ถูกกฎหมาย” อันเนื่องจากการกำหนดสถานที่เสนอราคา โดยให้ผู้ค้ามาพบกัน ณ สถานที่ประมูลฯ จึงทำให้มีการฮั้วประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Auction ได้ง่าย เป็นต้น

จากรายงานผลการวิจัยที่พบ ผู้วิจัย ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการ “ฮั้วประมูล” ความว่า หากต้องการให้กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ส่วนราชการ รัฐจะต้องดำเนินการกำหนดมาตรการบังคับใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างทุกขั้นตอน เช่น ชื้อเอกสาร ผ่านระบบ

อิเล็กทรอนิกส์ เสนอราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบริหารสัญญาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งตรงกับวิธีการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ e-bidding ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ปี พ.ศ.2558 เป็นต้นมา

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ให้เกิดความคงทนและยั่งยืน

จากผลการวิจัย ที่ทำอย่างต่อเนื่อง พบว่า ส่วนราชการสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย หรือทั่วโลก จะมีลักษณะงานอยู่ 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 “งานประจำ” ประกอบด้วย งานสอน งานวิจัย งานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะที่ 2 “งานยุทธศาสตร์” ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ เป็นต้น

จากผลการค้นคว้า จึงสรุปลักษณะงาน เป็น 2 ลักษณะดังกล่าว และพบว่า วิธีการ ป้องกัน ควบคุม และต้านคอร์รัปชัน จำเป็นต้องทำคู่ขนาน 2 ลักษณะในงานด้านยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาระบบ เช่น นำระบบสารสนเทศทางการเงินมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง และการพัสดุ เป็นต้น และ

ส่วนที่ 2 การปลูกจิตสำนึก เป็นเรื่องการพัฒนาคน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยผู้เขียนได้ใช้แบบจำลองที่ผู้เขียนสร้างขึ้น บันได 5 ขั้นต้านกำแพงแกร่งแห่งการคอร์รัปชัน โดยมีขั้นตอนให้ความรู้ ดังนี้

1. จากสิ่งไม่รู้
2. ศึกษาให้รู้
3. เมื่อรู้แล้วลงมือปฏิบัติ
4. ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
5. วินัยในตนเอง

อธิบายเพิ่มเติม ขั้นที่ 1 จากสิ่งที่ไม่รู้ว่าทุจริตมีลักษณะอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร และมีผลกระทบอย่างไร

ขั้นที่ 2 บอกลักษณะการทุจริตลักษณะต่างๆ ได้ บอกสาเหตุที่เกิดขึ้นได้ และบอกผลกระทบในระดับต่างๆ อันเกิดจากการทุจริตได้ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 เมื่อทราบลักษณะ สาเหตุ และผลกระทบ ระยะใกล้ ระยะไกลแล้ว ลงมือปฏิบัติ คือ ปฏิเสธการทุจริตทุกรูปแบบ ครั้งหนึ่ง ครั้งที่สองและครั้ง....?

ขั้นที่ 4 เมื่อลงมือปฏิบัติ เป็นประจำ จะทำให้เกิดความชำนาญ หรือเชี่ยวชาญในการปฏิเสธ คล้ายกับการทำงานหากทำเป็นประจำจะทำให้เกิดความชำนาญการและเชี่ยวชาญ ในวิชาชีพ อันนำไปสู่บันได ขั้นที่ 5

ขั้นที่ 5 เมื่อดำเนินการตามข้อ 4 จนเป็นนิสัย จะทำให้เกิดวินัยในตนเอง หรือจิตสำนึก นั่นเอง

จากผลการถ่ายทอดองค์ความรู้ บันได 5 ขั้น พบว่า บุคคลกรด้านการเงินการคลังและการพัสดุ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ตระหนักและให้ความสำคัญ ต่อระบบสารสนเทศทางการเงินที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี บังคับใช้ รวมทั้ง ไม่ทุจริตเวลาราชการโดยทุกคนมาปฏิบัติราชการตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำกำหนด เช่น เข้า 08.30 น. และเลิกงาน เวลา 16.30 น. เป็นต้น

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอเชิญชวน บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาและประชาชนชาวไทย ทุกท่าน ช่วยกัน ขจัดปัญหาคอร์รัปชัน โดยวางมาตรการป้องกัน ควบคุม และลงโทษผู้เกี่ยวข้องในการทุจริต ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกต้านคอร์รัปชัน ใ้พ้นไปจากสังคมไทย เพื่อความจำเป็นเร่งด่วนของเศรษฐกิจของชาติ เป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

1. รัชชนนท์ แกะมา วิเคราะห์ต้นทุนการจ้างเหมาก่อสร้างโดยวิธีประกวดราคาเทียบกับวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ 2546
2. รัชชนนท์ แกะมา ปฏิรูปตนเองในศตวรรษ 21 (2558) หน้า 8-12 : วารสารวิชาการ ปชมท. ฉบับที่ 3 ปีที่ 3
3. รัชชนนท์ แกะมา ความล้มเหลว : การประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Auction คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ.2551.
3. ศูนย์คุณธรรม แห่งชาติ องค์กรมหาชน กระทรวงวัฒนธรรม : งดงามตามวิถีคุณธรรม สำนักพิมพ์ ศูนย์คุณธรรม 2556.